

Waardecreatie

Wat heeft een zorgbedrijf nodig om door de jaren heen succesvol te zijn? Managementgoeroes zoeken het antwoord in de kracht van de leider, een uitgekookte marktpositie en een stevige concurrentiestrategie.

Het gebrek aan overeenstemming tussen onderzoekers begint bij de vraag waaraan je überhaupt afmeet of een organisatie succesvol is. Veel bedrijfskundigen zijn opgeleid met leerboeken van prominente auteurs als Grant en Aaker. Die vinden dat er maar één criterium is: rendement op investeringen. Dat is een helder, goed meetbaar maar ook erg eenzijdig criterium. In het bedrijfsleven leidde het tot de komst van managers 'die hoge salarissen en bonussen claimen, weinig belangstelling hebben voor ethische normen en voor hun personeel, een gebrek aan leiderschap vertonen, Amerikaans jargon en spreadsheets gebaseerd op financiële instrumenten gebruiken en vooral gericht zijn op financieel-economische doelstellingen zoals de creatie van aandeelhouderswaarde en kortetermijnwinsten'. Dat zei Frans van den Bosch, veelvuldig gelauwerd hoogleraar strategisch management aan de Rotterdam School of Management, in zijn recente afscheidsrede over managers in het algemeen. Maar hetzelfde verontrustende beeld is een van de redenen waarom nu in ons land hard gewerkt wordt aan een register voor zorgbestuurders.

Van den Bosch volstond in zijn afscheidsrede niet met het probleem in kaart te brengen. In het voetspoor van Porter en Kramer benadrukte hij dat bedrijven economische waarde moeten creëren die gelijktijdig waarde schept voor de samenleving. Zorgbestuurders zullen zich gemakkelijk in dat laatste herkennen. Maatschappelijke waardecreatie is een bedrijfskundige verwoording van de opdracht die traditioneel in de zorgsector

voorop staat.

Zorg moet waarde toevoegen aan de samenleving, door verhoging van de

gezondheidsstatus van de bevolking.

Maar in tegenstelling tot het bedrijfsleven is in de zorg juist de aandacht voor economische waardecreatie stiefmoederlijk bedeed. Jarenlange budgettering maakte dit onderwerp volslagen oninteressant. Marktwerving vereist die aandacht wel. Nog te vaak ontbreekt echter de zakelijke competentie die hierbij nodig is. De roep om een register voor zorgbestuurders wordt óók gevoed door zorgen over falend financieel bestuur.

In het voetspoor van Porter en Kramer tekenen zich op duidelijke wijze de grondslagen voor hedendaags succes in de zorgsector af. Alles draait om de vormgeving van een doordachte combinatie van economische en sociale waardecreatie. Zorgaanbieders doen het goed als ze de volksgezondheid waarneembaar vooruit helpen. En als ze dat doen onder condities van een financieel gezonde bedrijfsvoering. Dat houdt in dat investeringen — of die nu uit private of publieke bronnen komen — linksom of rechtsom moeten worden terugverdiend. Rendement op investeringen hoort er voortaan altijd bij in de zorg. |

Register voor zorgbestuurders verontrustend

door
Aad de Roo

Foto: Yvonne de Witte

